

JUSTITICIA SOCIAL

ÒRGAN DE LA UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA

Llegiu

en aquest número:

Defensa de l'Estatut (Editorial). — La Setmana Política, per Joan Comorera. — Treball i Intel·ligència, per Manuel Serra i Moret. — La vida infernal de la vídua Matteotti. — Projecte d'Estatuts de la Federació Comarcal de Barcelona de la U. S. C. — La Cooperació de Consum en l'Economia Popular, pel Doctor Karl Renner. — Informacions Socials i Econòmiques: La setmana de 40 hores, etc. — Les coses de la F. A. I.

Preu: 15 cts.

DEFENSA DE L'ESTATUT

La reacció espanyola es redreça. I l'aglutinant que més li plau és l'odi a Catalunya, l'ofensiva acarnissada contra l'Estatut.

L'ofensiva és vària i sempre temible.

Un dia es retreuen possibles errors de l'Esquerra, com si no fos d'humans errar.

Altre dia es malparla de Macià, president de Catalunya.

Alhora es diu i repeteix que l'opinió del poble català no és la mateixa del 12 d'abril i del 28 de juny.

Persistentment s'assegura que el plebiscit fou una farsa.

I és l'amenaça cínica que surt a flor de llavi. I és Maura que, en defensa de la «integritat de la patria», parla d'un cop d'Estat si les Constituents aproven l'Estatut. I són els Ajuntaments, atats pel de Múrcia—no sabem què en diran els mils murcians que aquí es guanyen la vida—, que es reuneixen i recullen els vells tòpics monàrquics que anihilaren l'imperi colonial espanyol. I són els *moros amigos* de Madrid, els intel·lectuals de la *cordial comprensió*, que, decebuts per la trencadissa de Maura, han confessat la tàctica derrotista, hipòcrita, per ells emprada contra Catalunya. I són els socialistes de consciència imperial, socialistes de cor petit i de convicció primària i de sinceritat dubtosa, que fan costat als Maura, als Royo Vilanova, als Melquiades Alvaréz, en la creuada anticatalana...

Ofensiva ferma que s'intensifica a mesura que l'hora definitiva de la definició s'atansa.

Davant els fets, que ens retornen als

L'escola de Castilblanco i Arnedo

Al Marroc, sota la Monarquia, els soldats de l'Exèrcit espanyol, extrets de les estepes de Castella o dels «cerros» d'Extremadura, s'ensinistraven tallant caps de moros. De la perfecció de llur treball, aquesta fotografia ens en dona idea. Després l'Exèrcit ens retornava els fills de les Espanyes, ensalvatgits, completament bàrbars. Aquests han estat els assassins de Castilblanco; aquests han estat, també, els assassins d'Arnedo. Tant els uns com els altres provenen de la mateixa escola

LA REACCIO A LES ESCOLES MUNICIPALS

Se'ns ha contat la següent escena:

Una mestressa, voltada de nenes. Parla dels fets de Castilblanco i diu:

«A Castilblanco el poble salvatge va assassinar quatre bons guàrdies civils, uns herois del deure, que volien posar pau amb paraules bones i barrejant-se, confiats, amb la multitud. La xurma de Castilblanco, després d'assassinar els bons guàrdies, va trossejar-los, i agafant les torturades despulles, les va cremar.»

I per l'estil, la mestressa va seguir esporuguint les malaurades criatures.

Aquesta escena va tenir lloc a «La Farigola», escola municipal, la mateixa que dissabte proppassat denunciàvem com un focus de sistemàtic confessionalisme.

Ciudadà Comas, president de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament: ¿no ha arribat ja l'hora de depurar a fons el personal de les escoles municipals, a les ordres de la clerecia, corruptora d'intel·ligències, que es burla i viola la Constitució de la República?

¿O ens hem d'acontentar, a Barcelona, amb un anticlericalisme verbal, cridaner, de «romerfa» ler rouxista?

temps ominosos de la monarquia, hem de respondre categòricament i immediata. Fent, essencialment, l'esforç que calgui per a desfer la tàctica de l'ajornament. Els mandataris de Catalunya a les Constituents han de demanar i han d'aconseguir la ràpida discussió i aprovació de l'Estatut. Puix res no pot perjudicar més a Catalunya que aquesta expectativa enervant que tots sofrim des del 2 d'agost.

Sinceritat i honestat, per a tots, i especialment per als que encara semblen comprensius i amics de Catalunya!

**Unió Socialista
de Catalunya**

Actes de Propaganda

Demà, 17 gener

Gran míting d'inauguració oficial de la Secció del Districte V, carrer de la Lluna, 14, pral., a les 11 del matí. Hi prendran part els companys:

**P. Grau Verdú
Rafael Castellort
Ramon Coso
Ramon Vinyes
Leonor Serrano
Rafael Campalans**

19 gener

Conferència a Calella de **Felip Barjan**, a les deu de la nit, organitzada per la Secció local de la Unió Socialista de Catalunya. Tema: «La qüestió religiosa».

20 gener

Conferència de **Granier Barrera**, a Badalona, a les 9 1/2, en l'estatge de la U. S. C. local, Sant Joaquim, 36. Tema: «Comentaris al Manifest comunista de Marx i Engels»

22 gener

Conferència de **Lluís Ardiaca**, a les deu de la nit, organitzada per les Seccions IX i X, a llur estatge social, carrer Clot, 32. Tema: «Partit polític, Sindicat i Cooperativa».

23 gener

Conferència de **Leonor Serrano**, a les 10 del vespre, a l'estatge de la Secció del Districte VIII, Barcelona.

LA SETMANA POLITICA

Marcelino Domingo

O l'home de les dues cares. Aquest podria ésser el subtítol.

Molts ciutadans s'han estranyat del fons reaccionari, oportunista i anticatalà que hi ha en la carta de Domingo a Macià. Sols s'estranyen els que no recorden ni pesen els actes dels homes polítics.

Coneixent la història recent de Domingo, aquest desenllaç era previst. S'ha produït a l'hora que a Domingo li ha semblat bé i útil, no a la República ni a Catalunya, sinó a Domingo. Perquè Domingo és dominguista.

Ho ha estat sempre.

Jo el conec, a Domingo. Vaig estar al costat seu a la redacció de *La Lucha*. Vaig estar al costat seu en els dies tristos de la vaga revolucionària del 17. Vaig estar al costat seu a bord del vaixell de guerra on l'empresonaren, fins a l'hora que, per culpa seva, vaig haver de fugir de Barcelona. Vaig dirigir, a Tortosa, el seu òrgan *El Pueblo*. Vaig malviure, per a defensar-lo a ell, tres mesos a la presó de Tortosa, tres mesos d'hivern—i encara no he oblidat el fred que hi vaig patir: fred físic i fred moral, el fred d'un hivern cru en una presó vella i de vents lliures, el fred que anà gelant l'ànima meua, jovenívola i crèdula i romàntica, davant l'home que havia vist gran en els núvols de la lluita, i petit, petit, a ran de terra de la realitat. Hivern de 1918! Quantes coses vas ensenyar-me i quant mestre havies d'ésser-me en les més plenes i substantives lluites de l'esdevenidor!

I el Domingo d'ara és el mateix que se'm va revelar a mi, a la presó de Tortosa: dominguista, petit Lerroux.

Macià, l'home de Catalunya avui, pesi a qui pesi, ha contestat bé a Domingo. Llàstima que aquesta contesta hagi estat necessària! Perquè Domingo sols per especulació dominguista pogué tenir interès a ésser autoritat en el Directori d'Esquerra, i perquè l'Esquerra, per esperit de justícia i instint de conservació, no degué permetre-ho. Macià pot ara parlar-ne alt, puix hi va veure clar el primer dia.

República històrica, porta damunt ell totes les tares que esterilitzaren l'esforç republicà des de la restauració. Ara ja és vell, per a guarir. I «vino nuevo en odre viejo», per a emprar una frase que abans li agradava força, es malmet.

Malaurat del que signa la pròpia sentència!

La República no serà dels cabdills ni dels cabdillets. La República no la guanyaran els inventors de travetes, ni els maniobrers, ni els oportunistes estil Cambó amb gorra frígia. La República serà dels homes i la guanyaran els homes que, per amor a un ideal, tinguin l'abnegació de *sumarse* a un gran moviment històric, sigui de burgesia liberal, sigui proletari.

Dels Maura, i Melquiades Alvarez, i Royo Vilanova, i Alba, i Romanones, ¿què en restarà, sinó petitesa espiritual, raquitisme moral? El mateix que dels Domingo que a darrera hora s'hi agreguen, enlluernats per una aurèola fàcil, terres enllà i en viglies de la gran batalla pro-Estatut, pro-llibertat de Catalunya, i, consegüentment, d'Espanya.

La llei electoral

Diuen els diaris que ja van molt avançats els treballs de preparació del projecte de llei electoral. No donen detalls de cap mena.

Per a les futures lluites polítiques i, àdhuc, per a la realització plena de la democràcia, serà clau de volta la llei electoral.

Cal assenyalar dos aspectes fonamentals: el sistema i el procediment.

Com s'elegirà i com es votarà.

Tots els sistemes electorals poden resumir-se en tres: majoritari, proporcional i mixte, és a dir, majoritari amb proporcionalitat minoritària. El primer és el tradicional, el segon ha estat moda de post-guerra, i el tercer guanya terreny dia a dia. És, també, el més adient. Del primer, no cal parlar-ne: cap cervell modern no pot defensar-lo, honestament. Dels dos darrers, quin escollir? El sistema proporcional pur anarquitza la democràcia, afavoreix la burgesia, allunya el triomf de la democràcia obrera i socialista. Inventat pels catòlics belgues, té les característiques fallaces de tot el que és substancialment jesuític: una aparença de justícia i una fatalitat contrària a la justícia. La proporcionalitat pura impedeix la polarització de les

opinions, estimula la multiplicació de capelletes inoperants i, essencialment, permet a la burgesia una dispersió estratègica d'ideologies aparentment distintes i en el fons iguals que perllonga el seu predomini: tàctica que el proletariat no empra ni pot emprar, degut a la unitat bàsica de les seves teories i interessos i a la debilitat inicial de tota classe que mai no ha estat Govern i vol ésser-ne.

El sistema electoral de la República ha d'ésser, doncs, majoritari, per bé d'assegurar l'homogeneïtat i permanència governamental del partit triomfant, i amb representació proporcional de les minories, per tal de constituir un poder legislatiu on es reflecteixin els matisos d'opinió i de dinamitzar l'acometivitat metòdica dels qui han de criticar i controlar.

Donant per descomptat que el vot serà igual, universal i obligatori, el procediment ha d'assegurar o no el secret del vot. No teòricament, sinó en la realitat.

Actualment el vot no és secret, encara que la llei ho digui. Són possibles totes les miserables combinacions per a individualitzar el vot. I els partits s'hi lliuren amb fruïció indigna.

La llei de la República ha de fer efectiu el secret del vot, sense el qual la corrupció política de la monarquia envairà el cos nou. I el secret del vot s'assegura:

Oficialitzant les candidatures, fixant tamany, color i paper.

Fent obligatori l'ús del sobre intransparent i tancat, oficial i de tipus uniforme.

Anexant a cada col·legi electoral una cambra fosca on l'autoritat diposita les candidatures de tots els partits i on l'elector, sol i lliure de mirades indiscretes, pren la que li plau, la tanca en el sobre que ha de posar, per pròpia mà, segons després, a l'urna.

Suprimint, de consegüent, el repartiment de candidatures a les portes del col·legi, costum bàrbar.

Això requereix el muntatge d'un mecanisme senzill dirigit per la justícia i vetllat per la força pública. I exigeix, com a complement indispensable, el carnet de l'elector, el document d'identitat personal a preu reduït i de durada indeterminada que Espanya encara no coneix.

Amb el secret efectiu del vot, moriran de mort fulminant els partits de corrupció i de coerció electoral. La consciència del ciutadà, avui en llurs mans des que entra fins que surt del col·legi electoral, en saber-se positivament lliure i aïllada del món en el moment d'exercir el dret sobirà, crearà la nova democràcia.

Ultra aquests dos aspectes fonamentals, convindrà també que la llei electoral simplifiqui els tràmits burocràtics i els redueixi a un cost mínim. En temps de la monarquia, l'alt preu mort d'una elecció era lògica, perquè no significava res per a les oligarquies, lligava els moviments dels partits republicans i proletaris. Però aquesta maniobra oligàrquica no hi cap en els costums a crear per una República de treballadors, mal sigui de *todas clases*.

El fill del seu pare

Hores després de la carta dominguista de Marcel·lí Domingo, Miguel Maura pronuncià el discurs de l'Opera.

Miguel Maura és el «señorito» que es desperta republicà un bon dia. I res més.

Ha parlat de Catalunya com podia haver-ho fet qualsevol ministre de l'ex-rei. Sense canviar paraules, gestos i psicologia.

Es declara autonomista com aquells famosos monàrquics de l'«último hombre y la última peseta», d'una autonomia tan ben entesa, que és ombra d'ombra del no-res.

Es declara espanyolista «cavernícola», gosant anar més enllà que l'impenitent Pla i Armengol i no empedrant-ho de ciència traduïda—traduttore, traduttore—a estil de Fabra Ribas. L'Estatut és «el desgarramiento de la patria». Si les Corts el voten cometen delictes de «lesa patria». Però, no ho faran, perquè ell no ho vol i amb ell el poble espanyol i, a l'ensem, el mateix poble català.

Macià? Un «meteor».

L'Estatut? Un «meteor».

D'això a dir, com Primo de Rivera, que el fet català és una facècia inventada per quatre intel·lectuals desenfeïnats, hi va un pèl. I d'això a assegurar que el plet català és resol policialment, com Primo de Rivera, hi va menys que un pèl.

Però, el senyor Maura no és fort en imatges. És la seva, imaginació de policia. Puix un meteor pressuposa l'existència d'energia còsmica. Aquell llueix i s'enfonsa en l'infinit, però aquesta queda. I en restar i en haver-hi altra vegada, més aviat, més tard, un xoc, el mateix pot produir un segon meteor com un veritable cataclisme.

L'energia còsmica hi és, seguint la imatge de Miguel Maura. Som nosaltres, els catalans, que ens creiem majors d'edat i prou forts i amb prou raó i dret per a ésser lliures a casa nostra, plagui o no.

Maniobra en descobert

El discurs de Miguel Maura ha tingut una bona virtut: revelar les intencions vertaderes dels enemics de Catalunya disfressats d'amics.

Parlem de Luz.

Comentant el discurs de Maura, ha dit Luz: «Hay algo mucho más eficaz que la agresión por las palabras, y es la agresión lenta, pero tenaz, de la misma realidad a las cosas imposibles, que acaba por deshacerlas y absorberlas. De esta realidad, que iba imponiéndose gradualmente—como descubriría la carta del Sr. Domingo al Sr. Macià—, esperábamos fundadamente la mitigación y solución del problema catalán, y el tiempo nos daba toda la razón.»

No se li objecta a Maura l'anticatalanisme. L'a cord, en aquest punt, és complet.

Se li recrimina l'error de tàctica. És «un caballo loco en una cacharrería», com el seu pare.

Luz té raó. Una raó jesuítica. Volia vèncer Catalunya per esgotament. Ajornant, retallant, intrigant, dividint, i sense mai perdre el somriure d'amistat i d'«inteligente comprensión». Fins arriba al punt mort d'una Catalunya desmoralitzada, anarquizada, perduda la fe en ella i en els altres, en la República. Per a, llavors, amb gest magnànim, magnífic, «hidalgo», fer-li l'almoïna d'una «Mancomunidad» dirigida des de Governació, i a la porta un Martínez Anido qualsevol.

Tàctica que mantes vegades hem denunciat.

La revelació ens agrada. Puix no és falaguer abraçar un germà, a desgrat de saber-lo germanastre.

Gràcies, senyor Maura!

Els cridaires d'avui, muts ahir

En un altre lloc inserim una breu crònica del succeït a Badalona, en el míting inaugural de la secció de la Unió Socialista de Catalunya. Com en el número proppassat vàrem fer-ho del de Figueres.

La F. A. I. es venja.

Amb un roc a cada mà pretén contestar les nostres veritats.

Què hi fa?

Que en preparin més, per a contestar aquesta altra veritat.

En els set anys de dictadura, gairebé tots els estaments socials no revolucionaris varen dignificar-se amb algun gest de rebeldia. Els militars que es rebellaren contra els decrets de Primo de Rivera. Els monàrquics que es feren republicans. Els republicans que sofriren la presó i l'exili. Els intel·lectuals desafiant els màsters de la guàrdia civil. Els estudiants donant sang i llibertat...

I els faistes?

Enlloc eren. Bons minyons, varen deixar el camp als pistolers del lliure. Revolucionaris plens de «seny», varen fer la «revolució» interna de romandre quietos.

Els van manar callar, i callaren.

Els varen manar no escriure, i no escriviren.

I en set anys varen desaparèixer del món.

Per a reaparèixer l'endemà de la República, pistola en mà, valents, heroics, parlant havent-hi llibertat de paraula, escrivint havent-hi llibertat de premsa, organitzant havent-hi llibertat d'associació, exultant ex-càtedra havent-hi llibertat de pensament.

Oh, els herois!

Avui malgasten el coratge que ajuntaren en set anys de Primo de Rivera, en set anys de silenci, de conformisme, de covardia, sabotejant els mítings de la Unió Socialista de Catalunya. I sabent, i per saber-ho justament, que nosaltres mai no demanem l'ajut de la policia ni de la guàrdia civil contra els avalotadors!

Ja la faran, ja, la revolució!...

JOAN COMORERA

Treball i Intel·ligència

Discurs de M. Serra i Moret

Text taquigràfic del discurs que el nostre company Manuel Serra i Moret, en qualitat de Conseller d'Economia i Treball de la Generalitat de Catalunya, pronuncià en la sessió de clausura del I Congrés d'Alumnes i Ex-Alumnes de les Escoles Professionals Obreres de Catalunya, organitzat per la Federació Obrera Cultural, celebrat recentment a l'Escola del Treball de Barcelona:

Obrers estudiants: És per una circumstància ben fortuïta que em trobo jo avui presidint la sessió de clausura d'aquest Congrés. És tan estrany que una persona tan modesta com jo ocupi el lloc que ocupo que sols s'explica pel fet que essent tan gran el guany espiritual que assolí el poble en els moments en què es transformava tot un règim, va sentir-se prou generós per a elevar-me al lloc que avui estic malgrat la meua manifesta insignificància.

Més si aquest lloc l'ocupo per la generositat del poble, és per la vostra extremada deferència que en aquests moments em trobo davant vosaltres, fent el discurs de clausura que heu volgut encomanar-me; deferència nascuda de la vostra creença que jo podria sentir una intensa afeció i una gran solidaritat amb els vostres esforços i els vostres anhels.

Jo no voldria que, pel fet de veure'm ací investit de la doble representació que m'heu volgut atorgar, us sentíssiu empesos a seguir el meu exemple tenint en compte la facilitat del camí que he seguit per aconseguir-la, sinó que recordéssiu que ningú s'eleva, salvant raríssimes excepcions, una de les quals és la meua, per casualitat sinó per les virtuts i els mèrits adquirits i algunes vegades, no gaires, reconeguts.

No recomanaria a cap jove que seguís el meu camí. Fa 28 anys que passava el pòrtic de la Universitat de Chicago per a realitzar uns estudis d'economia. Allà em vaig trobar sol, sens altra companyia que la meua fe. Mes, malgrat la meua puresa d'esperit, aviat em vaig convèncer que no era aquell el camí que havia de seguir i calia cercar-ne un altre, el camí de la lluita directa amb els atzars de la vida i encara que aquest altre hagi estat un bon camí jo no aconsello a ningú que el segueixi.

El fet de la vostra presència ací, amics delegats, demostra que us heu separat del meu camí i malgrat la divergència de la nostra ruta, estic content de trobar-me entre vosaltres, car jo sóc el que puc aprendre de vosaltres i no vosaltres de mi.

Aquest Congrés em fa pensar en aquelles visions que tantes hores de gaudi m'ha proporcionat a l'esperit cada vegada que ha passat davant els ulls del meu pensament: aquella visió que tots els mèrits, tots els esforços dels fills del treball s'unirien amb els altres esforços d'aquells intel·lectuals que anaven a elaborar un món millor. Aquesta ha estat una de les meves visions magnífiques: els obrers units amb la intel·ligència. L'esforç del múscul havia estat tan gran que havia inspirat la intel·ligència.

Aquesta visió es va realitzant de dia en dia: els obrers s'integren cada dia més al camp de la intel·ligència, dignificant les arts més pures, més elevades, portant totes les formes llurs a aquest conjunt de la intel·ligència, la qual es troba altament dignificada per aquesta aportació.

Esteu units per un gran estímul que no s'accontentarà amb aquesta obra que ara heu realitzat. Leibnitz,

Kant, Spinoza o Lluís Vives, passaren llur vida ignorants d'allò que és dolor de lluita, d'allò que és veritablement real i fort en la vida, especulant només en el camp de la intel·ligència. En realitat llurs vides foren negació de la pròpia vida, la qual ha de trobar en l'acció la seva expressió més alta. Mes malgrat això, jo voldria que l'exemple d'aquestes vides com expressió d'intel·ligència pura us afectessin a vosaltres en el sentit d'estimular la vostra vocació per a les altes especulacions que si aspre és el camí de la filosofia, ella obra amples horitzons als homes d'acció contundent i per elles us trobaríeu situats en el pla de poder prendre partit per causes que tant interessin a la vostra classe com les teories jurídic-econòmiques dels temps moderns. Així, doncs, barrejat amb la vostra passió pels estudis de perfeccionament professional, fóra encoratjador de veure com uns us interessin per la doctrina de Bentham, altres per la de Beccaria, altres per Adam Smith i altres pels mestres del Socialisme internacional. Que entre adeptes i contradictors, tots estudiosos i amatents, s'establís una noble competència que originés en vosaltres un corrent de fraternal col·laboració que ajudés a crear aquest nou tipus d'humanitat objecte de les nostres més belles il·lusions.

Heus ací la gran manera d'actuar, de viure. L'altra, la que significa la pèrdua de contacte amb la vida, deforma la mateixa vida dels homes. Ja heu vist tots com es produïen els universitaris d'Itàlia, aquest país on han florit les primeres intel·ligències de l'Edat Mitjana i del Renaixement, per haver perdut el contacte amb la vida, per haver entrat en un règim de vida col·lectiva absurd i monstruós. Avui, d'aquella gran vigoria espiritual del poble italià, ben poca cosa resta. L'espectacle que actualment ens ofereix és el d'un exèrcit de beduïns o kurdes responent dòcils al crit del Duce: «Facisti», amb el de «A noi», com si volguessin palesar llur inferioritat davant la faç del món. Si les universitats italianes fossin nodrides per obrers, si a Itàlia el treball anés unit amb la intel·ligència, el crit del Duce seria contestat de ben altra manera.

Fixeu-vos com ha estat més fàcil la vida de la democràcia en els països de vida difícil, on les condicions dures de l'existència ha infós als obrers un esperit de duresa, de continuïtat, de perseverància que ha emprat sàviament per a la conquesta de la seva llibertat. L'espectacle d'Itàlia no és possible en els països del nord d'Europa: sols ho és la Mediterrània i ben a punt estiguérem que ho fos també en el nostre. Però la rebel·lió de la nostra intel·ligència i l'esperit lluitador del nostre proletariat feren possible que allò que podia ésser una vergonya semblant a Itàlia, fos el preludi d'un règim de democràcia. És per això que cada dia és més necessari el vostre concurs, la vostra intervenció en la direcció de la cosa pública, sobretot ara que Catalunya va a aconseguir aquelles llibertats que des de tant temps venia exigint i a les que potser no entrarem amb la preparació que caldria.

He vist que en les vostres conclusions portàveu solucions per algun dels problemes que us afecten: no són grans problemes, és veritat, però si al costat de la vostra podéssim comptar amb la col·laboració d'altres sectors, podríem aconseguir un bell re-

sultat que justificaria sobradament les nostres reivindicacions.

Tinc confiança en vosaltres i en la difusió arreu de Catalunya de les institucions com les que avui es troben reunides ací. No cal que us digui l'apreci amb què el Govern de la Generalitat segueix el treball de les comarques, a les que tant estima, puix en molts casos han estat les comarques les que han donat a Barcelona lliçons de superació col·lectiva. Crec que aquestes poblacions, aquestes vil·les que amb tant esforç han creat Escoles de Treball han d'ésser estimulades i ajudades.

Els ideals comuns que us han reunit ací, l'esforç de treball que heu demostrat en aquest Congrés, tot això que heu fet us ha de servir de guiatge per a trobar punts de coincidència en la vostra actuació futura. Tenim damunt nosaltres una gran quantitat de problemes a la resolució dels quals vosaltres sou cridats. L'obra grandiosa que el mestre Campalans ha realitzat en aquesta casa, ha de tenir per complement que tots els que heu vingut ací trobeu un punt de coincidència, una finalitat única per la vostra actuació futura.

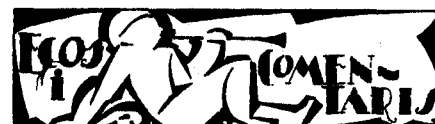
Si us féssiu ben bé càrrec, amics,

Estètica i Economia

Benedetto Croce diu que l'Estètica i l'Economia són, per essència, les dues «ciències mundanes», car mentre l'una es projecta en el camp de l'esperit, l'altra ho fa en el camp dels sentits. Però així com l'esperit i els sentits no es contraposen, sinó que es completen, aquestes dues ciències no s'han de presentar com enemics sinó com antagoniques. I cap de les dues no és menyspreable, car l'una completa l'altra.

Escoltem Croce: «Aquestes dues ciències, específicament modernes, l'Estètica i l'Economia, tendeixen a conciliar l'esperit i els sentits, a alliberar l'esperit de l'incubació d'una natura externa, a espiritualitzar l'objecte del subjecte i a interioritzar la lluita del bé amb el mal.» Faran malament els estetes que mirin amb menyspreu els aspectes econòmics del món, com erraran els economistes que es desentenguin de l'art o neguin la seva importància. No que les dues ciències siguin solidàries, per elles mateixes. Però en quant interessin directament la felicitat de l'home — individual o col·lectiva—ho arriben a ésser i per això mateix són igualment importants. L'artista, com l'economista; el poeta, com el sociòleg, són necessaris a la societat. ULISSES

Don Miguel Maura, representant típic de la monarquia, ha dit que seguia la crida feta, temps enrera, per don José Ortega y Gasset.

Només li mancava això, al pobre Ortega y Gasset!

Per cert, Maura, en el mateix discurs, elogia molt els socialistes espa-

d'això que us dic, si us féssiu càrrec dels motius pels quals jo sóc ací, sabríeu que són sols la bona voluntat, l'esforç i el talent els factors que compten en la creació d'una pàtria nova que no sols vol donar a Catalunya una nova forma d'organització política sinó oferir Catalunya com una part integrant de la Humanitat que tots hem de realitzar a mesura de les nostres possibilitats.

Necessitem el concurs de tots vosaltres per tal que la depuració de valors que ha de realitzar la nostra pàtria no sigui una cosa casual, fortuïta, sinó la depuració real i exacta dels valors que conté la nostra raça. Sols així realitzarem el nostre ideal de fer de Catalunya un model d'organització col·lectiva que servirà de palanca per a elevar les condicions morals i materials de tots els homes.

Les paraules del senyor Serra i Moret foren acollides amb una gran ovació. Seguidament el senyor Ventura Gassol, Conseller de Cultura de la Generalitat, digué unes paraules de comiat, acabades les quals fou clausurat el Congrés.

nyols, dient que Espanya els ho deu tot.

Que n'ha d'ésser de débil llur socialisme per a merèixer elogis del feixista Miguel Maura!

En el banquet d'homenatge a Lluís Nicolau d'Olwer s'esperava que, a l'hora del brindís, es farien sensacionals revelacions polítiques i que Acció Catalana es decantaria cap a l'esquerra (?? !).

El senyor Nicolau d'Olwer, ex-ministre d'Economia, s'aixecà a parlar. Sensació!

I el senyor Nicolau d'Olwer explicà que havia fet un descobriment importantíssim: durant el seu pas, com a ministre, pel Ministeri d'Economia Nacional, s'adonà que l'economia té una gran transcendència en la vida del país.

Aquest fenomen de saviesa que es diu Bofill i Mates va proposar, en un míting a Ripoll, canviar el nom d'Acció Catalana pel de Selecció Catalana.

Selecció, de què?

De derrotats, patums, acaparadors sistema Carrasco i Formiguera i intel·ligències marca afer Bloch.

Organització de la U. S. C.

S'ha constituït la Secció de la Unió Socialista de Catalunya del Districte VI i actuaran en el Consell Directiu els companys següents:

Pelai Sala Berenguer, secretari President; Joan Fronjosà Salamó, vice-Secretari; Josep M. de Rafael Arbonés, Secretari Tresorer; Eduard Baronet Coll, Secretari de Relacions Exteriors, i Joan Montlleó Sentís, Secretari de Premsa.

La vida infernal de la vidua Matteotti i dels seus fills

S'ha dit que l'espectre de Jaume Matteotti és per a Mussolini el *Mane-Tekel-Farès* de Baltasar; que aquesta mort seria el remordiment etern del feixisme, si el feixisme pogués tenir remordiments.

Però no és pas solament la memòria de Matteotti el que esfereix el dictador. Ho és també la presència de la seva vídua i dels seus fills; ho és el so de llurs noms. Heus ací el que ha publicat darrerament el nostre estimat confrare *Arbeiter-Zeitung*, de Viena:

«Fa algun temps, la vídua Matteotti, que havia expressat la intenció d'anar a visitar la tomba del seu marit, rebé la visita d'un policia italià, el qual li advertí que «hauria de preocupar-se dels seus fills, car aquest viatge li podria costar bé la vida». A això ella respongué amb altivesa que, en tot cas, «els fills de Matteotti no serien mai òrfans», i, a despit de tot, ella partí. Amb les seves paraules volia dir que sempre hi hauria amics fidels que vetllarien pels seus fills. Però potser que s'enganyi aquesta coratjosa dona, si pensem en la vida que els seus fills es veuen obligats a dur.

«Tant ells com ella viuen sota una vigilància rigorosa de la policia. No poden donar un pas pels carrers que els agents no els segueixin. Davant de llur casa, dia i nit, els guàrdies fan sentinella. Si algú ve a veure'ls, la policia l'acompanya i li és dema-

nat el nom, el domicili, els motius de la seva visita, etc.

«Una vida semblant és un infern. Els tres fills de Matteotti tenen prohibit anar a l'escola, car el fet de pronunciar llur nom és considerat un perill per a l'Estat. Solament aquest any s'ha permès al més gran anar a l'Institut. Un policia l'acompanya a l'escola, l'espera a la porta durant les lliçons i el segueix quan torna a casa. A l'Institut li és privat de portar el nom del seu pare; només pot ésser nomenat pel de la seva mare, i l'anomenen *Francesco Titta*, com s'ha fos un fill adúlter. Obliguen aquest minyó, a qui el feixisme ha mort el seu pare, a cantar els himnes feixistes i a saludar a la romana el retrat d'aquell que ordenà l'assassinat.

«A la primavera passada, un jove metge italià, del mateix país que donà la vida a Matteotti, pensà a alliberar Melia Matteotti i els seus fills, fent-los passar a l'estranger, per tal de posar fi a aquestes indignitats, a fi que els nois puguin viure com els altres nois, fora d'aquesta atmosfera d'odi i de perill, sense que els recordin a cada moment l'assassinat de llur pare, sense que hagin de sofrir tots els dies pel fet que ells representen, davant el món, l'acusació imprescriptible del règim feixista.

«Portant endavant el seu propòsit, el metge entrà a Itàlia, i d'aleshores ençà no s'ha sabut res més d'ell.

Havia estat empresonat? Havia estat mort? Sols a fi de març se sabé que havia estat empresonat a Roma, per a ésser passat al Tribunal de Guerra. No ha pogut veure cap advocat, i a hores d'ara—ja fa nou mesos—no sap per què està agafat. Però no es passa al Tribunal de Guerra si no és sota l'acusació d'un crim contra la seguretat de l'Estat.

«La seguretat de l'Estat és un perill si una dona i tres nois, per als quals la pàtria ha esdevingut un infern, són portats a l'estranger, a fi que es reconciliïn amb la Humanitat? ¿Una temptativa semblant seria un crim polític?

«És coneguda la furor amb què el Tribunal feixista persegueix els intel·lectuals sospitosos d'antifeixisme. Només que per haver fet propaganda liberal, els escriptors Vinciguerra i Rendi han estat condemnats a quinze anys de presó; el jove enginyer Rosi Doria ho ha estat a setze anys, perquè era comunista. ¿De què s'acusarà a aquest jove metge per a condemnar-lo? Ell no volia fer altra cosa que tornar a la llibertat quatre persones a les quals s'està ofegant, que demanaven poder respirar. No cometia pas un crim; al contrari, volia privar que continués un crim.

«L'afer Matteotti no és, d'ençà molt temps, un afer italià; ha esdevingut la causa de tota la humanitat.»

ITALIA

Canet de Mar

El dia primer d'any, a la sala d'actes de l'Odeon Cinema, el nostre company i bon amic Carles Carqués va donar una conferència pública organitzada per un grup d'Amics de la Cultura. El parlament del company Carqués fou molt interessant i fortament documentat, ço que féu assequible a tots els nombrosos assistents a l'acte la compenetració de les idees exposades. Dóna prova de l'interès que produí a l'auditori la brillant exposició del nostre amic, el fet que malgrat la temperatura fos irresistible tothom aguanta fins a la fi l'hora i mitja que durà la conferència, i també el silenci remarcable que hi hagué durant la mateixa.

Els comentaris foren unànimement falaguers i abundants.

El tema escollit fou «Història Social de la Humanitat».

Començà el discurs desglossant les diverses maneres i tendències que hi ha al món per interpretar la Història. Féu menció de l'explicació divina que en donen les diverses religions, les comentà abastament rebutjant-les per il·lògiques i absurdes. Igualment féu amb la interpretació de tendència idealista donant-ne tota mena de dades, acabant però, també refusant la seva doctrina.

Finalment explicà la tendència Materialista deduint-ne que és la que s'aproprava més a la veritat per la raó de fer dependre tot el procés evolutiu de de la Humanitat del factor econòmic.

Acabà declarant-se — no cal dir-ho — francament materialista.

Hom té el propòsit de fer-lo disertar dintre breus dies sobre Doctrina Socialista.

IER

MOMENTS DOLOROSOS

Epila, Jeresa, Castilblanco, Arnedo... Heus-vos ací els noms de quatre pobles, ignorats, desconeguts abir, i avui tristament famosos. Pobles que fins avui no han tingut l'ocasió de veure llurs noms en les capçaleres dels diaris; que fins avui no havien trobat l'oportunitat de donar-nos a conèixer llur misteriosa existència; que fins avui no han sabut despertar l'atenció, l'interès, la curiositat dels altres pobles, massa embutits en llur ignorància orgullosa, en llur arrogant despreci, per a descendir a conèixer els problemes que els afecten.

Pobles per l'estil d'aquells que fins avui, només ens era permès d'entreveure'ls, d'apreciar-ne l'existència, a través d'un crim passional d'aquells que de tant en tant, ens permeten constatar la incultura, la selvatgeria, a vegades, de llurs habitants rudimentaris.

Pobles que distanciat entre sí per centenars de quilòmetres, mútuament ignorats, sense cap manifesta relació entre ells, avui, amb ocasió dels successos desenrotllats, que, emprant una frase estereotipada, direm que som els primers a lamentar, ens fan alçar el cap en un moviment de dolorosa sorpresa i ens refermen en la creença que un canvi imminent, temut i alhora desitjat, s'apropa.

Perquè considerem ridícul que és pretengui fer creure que els esdeveniments luctuosos que han commogut durant aquests dies, aquests bocins oblidats de la terra espanyola, són simplement la conseqüència d'un odi secular entre els garantidors de l'ordre, massa sovint promotors del desordre i els escarnits ciutadans.

Es cert i no pretendrem negar-ho, que entre uns i altres hi ha un plet pendent, uns deutes a cobrar, unes venjances a resoldre. Plet que fins avui s'ha resolt favorablement a favor de la força pública. Deutes que graven damunt els obrers i camperols

exclusivament. Venjances que en eficàcia anorreadora i quantitativament parlant, afavoreixen sempre, i ara ho hem comprovat una vegada més, a les forces de policia.

Però la veritable causa que avui empeny els homes, no ja a plantar cara a la força pública sinó a emprendre l'ofensiva contra ella, ens adverteix l'existència d'un estat de rebel·lió, d'un ambient revolucionari, d'unes ànsies, d'uns anhels de profunda transformació social.

Es per això que considerem pueril, burlesc, que hom cerqui la solució, en la transformació de l'indumentària d'un cos armat o en el supliment d'uns armaments mortífers, per uns altres.

La veritable causa que obliga els homes a exclamar:

—Que es reventi tot d'una vegada! Pots fer així en sortir!—, no és altra, que la miserable situació actual que obliga els nostres semblants a viure, a morir en la indigència i la visió de la perspectiva d'un pervindre pròxim més miserable, més espantós encara, que el present.

La burgesia, inconscient, cruel i estúpida, creu que el famós pacte de la fam, és el procediment més directe, més adequat per conduir als obrers

a l'amansiment incondicional. Però obliden que la fam és mala consellera.

I no es donen compte que en cada un d'entre aquests milers i milers d'homes parats, hi germina un afany de revolta, hi batega un desig de venjança, s'hi mou una enorme potència destructora i alliberadora a l'entorn, que acabarà anorreadant-los, destruint-los, aniquilant-los per sempre més. Deixem-los fer. Quan se'n adonin, ja serà tard.

El que nosaltres lamentem sincerament, des dels plecs més íntims de la nostra ànima, és l'allargament terrible del nostre Calvari, és la sang vesada per centenars de milers de víctimes, és el sofriment, la pobresa, la misèria que pateixen els nostres germans.

Que ningú cregui, però, que l'espectacle horrible d'aquestes horres, d'aquestes vexacions, ens acovardeixen. Al contrari, ens esperonen. I ens fan creure en la victòria final, ineludible. I ens hi fan creure perquè hem observat com, d'una manera general, les víctimes propiciatòries, els màrtirs i els apòstols desinteressats i generosos, són gairebé sempre parits per la gran família obrera.

JOSEP MIRET

Els enemics del catalanisme a Lleida

Seguim essent rancuniats i mal a-tessos per alguns empleats de la Delegació d'Hisenda, solament pel mer fet d'haver presentat algun ciutadà un escrit oficial redactat en català. Com a cas concret podem citar l'ocorregut el dia que amb motiu d'haver-se declarat festa nacional quan la presa de possessió del President de la República, es rebé en un negociat d'aquesta Delegació, un ofici d'un poble, i l'empleat creient-se àcrata, retornà l'ofici. A aquest empleat l'hau-

rem de felicitar per la seva llealtat.

Un altre cas, curiósíssim també, ocorregut la mateixa data a un industrial de bastant relleu i ben amic nostre per cert, d'aquesta ciutat, fou que en presentar la baixa de contribució, la senyoreta que el rebé pel finestrell li retornà el document, amb tot desimbolt, fent escarni de la nostra llengua. Aquesta senyoreta no sabem d'on és la seva procedència, però li recomanem un xic més de tacte.

Voldríem que aquesta mena d'em-

TALLERS

ZEUS

Construcció de l'aparell de Ràdio "ZEUS" de 3, 5 i 6 vàlvules completament selectius • Reparació d'altres aparells de Ràdio i gramòfons de totes menes

▼

"ZEUS" Sepúlveda, 174

Teléfono 30883

pleats aprenguessin a ésser un xic més correctes, ja que a la nostra terra no hi estem gaire acostumats a que ens tractin com a brètols, ja que en qualsevol moment podem demostrar-los que aquesta terra està civilitzada.

Cridem l'atenció de tots els lleidatans perquè vagin emprant la nostra parla i tinguin cura de posar els rètols en català de llurs establiments.

J. C.

UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA

Publiquem el projecte de Reglament de la Federació Comarcal de Barcelona que el Comitè Executiu de la U. S. C. redactà en la seva darrera reunió, per tal que les seccions de districte de Barcelona l'examinin i hi introdueixin les esmenes que creguin del cas, a fi d'ésser definitivament discutit i aprovat en el pròxim Congrés de la Federació:

Art. 1.º Constitueixen la Federació Comarcal de Barcelona les seccions reconegudes actualment i les que es vagin creant.

2.º La Federació Comarcal de Barcelona, com a organisme estatutari en la U. S. C., tindrà cura de l'organització i propaganda del socialisme, i d'acord amb la tàctica i principis generals del Partit, en el terme de la seva jurisdicció.

3.º La Federació Comarcal de Barcelona serà dirigida per una Junta Central i una Junta Executiva.

La Junta Central la constituïran els delegats que anomenin les seccions, en assemblees i per majoria absoluta de vots, i a raó d'un per cada 25 afiliats al corrent de la cotització mensual.

La Junta Executiva serà elegida per la Junta Central, entre els seus membres, i es compondrà de 7 companys que seran responsables davant la pròpia Junta Central i el Congrés Comarcal.

Projecte d'Estatut de la Federació Comarcal de Barcelona

La Junta Central es reunirà ordinàriament una vegada cada tres mesos, i extraordinàriament quan ho ho cregui convenient la Junta Executiva o ho demani un ters dels seus membres.

La Junta Executiva es reunirà almenys una vegada cada setmana.

4.º La Junta Central, en iniciar-se el seu mandat, es donarà un pla d'acció a realitzar per la Junta Executiva.

Cada membre de la Junta Central té el deure de controlar les activitats de la Junta Executiva, ja que del conjunt de l'acció a desenvolupar en seran responsables col·lectivament els dos òrgans directius davant el Congrés Comarcal i el Comitè Central de la U. S. C.

5.º Les seccions podran anul·lar els mandats dels delegats elegits quan la majoria absoluta ho cregui convenient.

6.º La Junta Central i la Junta Executiva es renovaran totalment cada any.

7.º El Congrés ordinari es realitzarà en la primera quinzena del mes

de gener, i l'extraordinari quan la Junta Central, a proposta de la Junta Executiva, o una tercera part de les seccions, ho vegessin necessari.

8.º Tant els congressos ordinaris com els extraordinaris sols podran tractar de les matèries especificades en l'ordre del dia.

9.º Els regidors de Barcelona són responsables davant el Congrés, i tenen l'obligació de presentar a cada Congrés ordinari un informe de llur gestió.

10.º Mentre Barcelona estigui dividida en districtes electorals autònoms, cada secció elegirà en assemblea els seus candidats, i per majoria absoluta de vots. Quan Barcelona sigui un sol districte electoral, les assemblees eligiran candidats a candidats, i l'assemblea general de la Federació elegirà de la llista que resulti de les votacions seccionals, els candidats a regidor.

11.º La elecció de candidats a regidors i realització amb dos mesos d'anticipació a la data legal de les eleccions.

12.º Per a ésser candidat a regidor es requereix una antigüetat mínima d'afiliació d'un any.

13.º Els candidats a regidor signaran prèviament a la elecció la renúncia de llurs càrrecs. Aquesta renúncia serà lliurada a la Junta Central, i serà presentada per aquesta a l'Ajuntament, cas d'ésser expulsat de la U. S. C. el regidor.

14.º Els regidors lliuraran a la Junta Central el x per cent de la dieta que puguin percebre en l'exercici del càrrec.

15.º La caixa de la Federació tindrà els següents ingressos:

X per cent de les dietes dels regidors.

25 per cent dels segells federals.

25 per cent de les dietes dels diputats a la Generalitat i a les Corts federals, per Barcelona.

16.º La Federació tindrà cura de les eleccions municipals i col·laborarà amb el Comitè Central, en les eleccions generals.

17.º La Junta Central controlarà l'aplicació del programa mínim d'acció municipal, per part dels regidors.

18.º Per a les matèries no legislades en aquest Estatut, regiran les normes de l'Estatut general de la U. S. C.

DE LA TRAGÈDIA

En aquests primers dies del nou any de 1932, Espanya sencera ha estat commoguda per un d'aquells fets que tant condemnen les nostres condicions d'éssers humans i que revelen els nostres esperits propensos a emoció-nar-nos en tot fet en que ha estat vessada la sang dels nostres iguals davant de la humanitat.

Però els fets de Castilblanco, fets a que volem referir-nos, en ferir els nostres sentiments humans, han tingut també la virtut de revelar la nostra consciència davant les insidioses manifestacions que ha fet la premsa burgesa i reaccionària del tràgic desenllaç que han tingut els recents esdeveniments de Castilblanco.

Segons diuen aquests senyors cavernícoles, els fets de trista recordança varen tenir llur origen en l'ordre donada des de Badajoz d'anar a l'atur general, i sense que cap veí del esmentat poble tingués la més petita noció del per què se'ls feia anar a la vaga. I en voler donar aquesta explicació tendenciosa i gratuïta volen donar a comprendre l'esperit sanguinari d'aquells pobres éssers abandonats entre una immensa i escabrosa planúria, sense escoles, sense camins ni carreteres, sense res que signifiqui civilització i cultura i per agravar aquesta sèrie de vergonyes nacionals, dominats per un caciquisme brutal, barroer, dictatorial i inhumà.

En les Corts Constituents i per boca del diputat senyor Pérez Madrigal, es varen sentir aquestes paraules, referent als fets que comentem.

«Estas pobres gentes no sienten más que odio, mucho odio para el cacique, para el explotador miserable y cicatero.»

I aquest és el veritable problema del poble espanyol, sense distinció de si és a Castilblanco o a Matarrodona de Arriba.

El caciquisme barroer i dominador, en què per desgràcia a cada poble hi té el seu o els seus.

Més forta o més feble, a cada poble, vila o llogarret hi ha la seva ca-

pelleta caciquil que, per desgràcia, la República no ha pogut enterrar per sempre.

I aquestes capelletes caciquils, avui veritable criader del reaccionarisme, es valen més que abans de totes les

martingales per a tenir al poble sota el seu domini emparats, segons ells, per l'emblema de la República.

I tal vegada és aquí on pot buscar-se el veritable origen i fonament dels tristos i lamentables fets de Castilblanco.

A. OLIVELLA BORRÀS

Bisbal del Penedès

Revolucionaris o reaccionaris

En nom d'un suposat revolucionarisme intransigent, diversos sectors polítics i socials, dediquen una sèrie continuada d'atacs contra els homes i institucions que segueixen les orientacions senyalades per la Internacional Socialista.

Dissortadament, encara existeixen nuclis de persones que creuen més revolucionari aquell que mai està d'acord amb l'opinió de la majoria, inconscients que no volen apreciar les conseqüències a que condueix aquesta manera equivocada d'apreciar la situació.

Les estridències estèrils i continuades dels elements anarquistes, que gairebé sempre produeixen resultats negatius, permet que encara subsisteixin sectors d'opinió que posen la confiança en uns procediments completament caducs. Cal només veure que els països més progressius han desterrat per complet aquesta planta exòtica, que en teoria resulta idea ampla i generosa encara que utòpica i, a la pràctica, violenta i inhumana.

En fer aquestes consideracions no volem cometre la injustícia de considerar el nostre proletariat inferior al de la resta de la Península; però si havem de manifestar que la seva innèrcia permet que un nombre limitat d'anarquistes porti l'orientació sindical per viaranyos pretorians i que condueixin a resultats catastròfics.

La Revolució Russa ha estat sense cap dubte un nou motiu de discòrdia, com a resultat del cisme creat dintre el Socialisme. Un ample sector proletari, en nom d'una tàctica més

o menys encertada, ha iniciat una nova lluita entre obrers que, fins aquell moment, tan sols estaven enfrontats a les lleugeres, encara que violentes, espurnes anarquistes.

No volem intentar atacar la Revolució Russa, puix ella mereix totes les nostres simpaties i consideracions, tant per l'obra feta com per la que es proposa portar a cap. Si ens apremiessin a concretar una opinió àdhuc diríem que no hi havia altre remei que adoptar la trajectòria seguida, car no resultaven atinades les orientacions de Kerensky davant la força destructora i creadora de Lenin.

En bona hora pugui la Rússia Soviètica mostrar-nos el fruit selecte aconseguit en la seva nova estructura social. Resultaria, però, altament absurd pensar que aquest experiment únic fins a la data de dictadura proletària, és millor mitjà que els procediments democràtics, no excents de revolucionarisme, de la Internacional Socialista. Cal tenir sempre en compte les condicions especials del país on es proposa portar a cap una ràpida transformació social.

Veiem amb disgust que en molts llocs els elements que segueixen, o diuen seguir, les orientacions de la III Internacional, adopten la mateixa actitud que els anarquistes, o sigui, actuar amb violència per després fer el joc, potser inconscientment, de la burgesia reaccionària. Alemanya en dona una prova, França també ens ha mostrat el mateix cas alguns cops mitjançant l'actuació de la seva minoria parlamentària.

Considerem que, fins que s'hagi

eliminat tot el llevat anarquista dels llocs dirigents, serà difícil intentar una acció conjunta del proletariat, caldria, però, que entretant, com a concessió mínima, les dues tendències que es nodreixen en les fonts abundoses del socialisme científic, creat per Marx, deposeixin llur actitud de mútua incomprensió i dediquessin tots els seus esforços a combatre isoladament o conjuntament la burgesia.

Si la realitat ens mostrés que dintre el nou estat de coses creat pel canvi de règim no hi ha possibilitats de progressar per camins normals, potser arribaria el moment de concedir la preferència a la tàctica comunista. Entretant, mentre no coneixem els resultats dels procediments democràtics, cal esperar tranquil·lament i no obstruir la forma que avui és preferida per la majoria de ciutadans.

JOAN GILABERT I ROMAGOSA

La Cooperació Internacional

A l'entrada de l'any nou, instintivament donem un cop d'ull sobre l'esdevenidor i volem predir el fruit de les sembrades que encara hem de fer. Quan ens girem per donar una mirada a l'any que s'acaba d'anar, trobem prou motius per a reflexionar i constatar que els dies que vénen ens exigiran, probablement, un esforç i un sacrifici superiors als que acabem de fer. Els núvols que plauen damunt l'horitzó de l'any nou no disminueixen pas gens la tensió que d'ençà més de dos anys no ha cessat d'imposar una pressió cada dia creixent, no sols sobre la nostra vida econòmica, sinó àdhuc sobre la civilització. Malgrat tot, potser on les perspectives són menys ombrívols que en cap altre sector de la Societat, és en el Moviment Cooperatiu. Veritat és que avui dia la «Cooperació Internacional» ha esdevingut la divisa d'industrials i de magnats comercials, d'economistes, de banquers i de polítics, els quals, pe-

(Segueix a la pàgina 8)

LA COOPERACIÓ EN EL PLA QUINQUENAL SOVIÈTIC

En l'informe presentat a la recent sessió plenària de la Unió Central pan-russa dels Sindicats, I. A. Zelenski, President del «Centrosius», ha exposat el programa del moviment de consum en la Unió Soviètica per al quart any del pla quinquenal. Com sigui que el Govern soviètic ha expressat la intenció de completar en quatre anys el pla quinquenal, caldrà subordinar completament tota l'obra de les cooperatives de consum al programa industrial del país. Caldrà utilitzar tots els recursos del Moviment de consum a fi de poder portar a la pràctica el decret governamental relatiu al proveïment privilegiat dels centres industrials més importants de la Unió Soviètica. Les Cooperatives de consum haurien d'emprendre també una guerra incansable contra el comerciant privat, el qual s'ha aprofitat de la mala organització de les cooperatives i que, en conseqüència, reté obstinadament la venda de productes com llegums, derivats de la llet, carn i produccions artesanals. Una altra tasca important de les cooperatives de consum es refereix a la realit-

zació de la política de preus del «Centrosius». No sols cal deturar els augments il·legals, sinó que caldrà reduir les despeses normals de les cooperatives a fi de permetre una nova baixa de preus. Cal, igualment, emprendre una intensa campanya a favor de la millora de la quantitat dels productes.

Cada cooperativa, cada cooperativa de detall encarregada del proveïment dels treballadors i cada organització cooperativa de fàbrica, hauria de posseir els seus propis centres de producció. A més a més, cal establir relacions directes entre els productors agrícoles i els consumidors i reforçar-les per mitjà de contractes d'una durada mínima d'un any. Les branques més importants de les empreses de producció de les cooperatives de consum són les plantacions de llegums i les lleteries que caldria descentralitzar a fi que cada cooperativa depengui, tant com sigui possible, de les seves pròpies plantacions i lleteries per al seu proveïment.

La realització del pla del «Centrosius» que preveu l'obertura de 10.000 nous magatzems de detall, de 20.000

petites botigues per a les persones que viuen en pisos i de 50.000 botigues fixes i ambulants per a la venda de llegums, de tabac i d'articles de sucre, dependrà completament de l'ajut donat pel major nombre possible d'obrers i més particularment pels sindicats—afirmà Zelenski. Cal procedir regularment a un examen de les condicions sanitàries dels magatzems i

botigues, examinar les relacions que existeixen entre els empleats cooperatius i els socis i vigilar la divisió del treball en els magatzems, etc. Cal, en fi, que la gent es doni compte que, si no s'eleva considerablement el nivell de vida de l'educació dels empleats cooperatius, el moviment de consum no podrà pas portar a la pràctica la tasca enorme que s'ha imposat.

CICLE DE CONFERÈNCIES

Els companys de la Cooperativa de Consum «L'Andreuena» (Solidaritat, 58 i 60) han organitzat una interessantíssima sèrie de conferències que es donaran setmanalment al seu estatge, segons el següent ordre:

Dia 12 de gener. — Conferenciant, Josep Duran i Guàrdia. Tema: «La Cooperació, base del futur social».

Dia 19. — Doctor Francesc Muntanya, sobre «Malalties socials; maneres d'evitar-les».

Dia 26. — Lluís Ardiaca, sobre «La Cooperació a la U. R. S. S.»

Dia 9 de febrer. — Doctor Cosme Rofes, sobre «Profilaxis mèdico-social».

Dia 16.—Emili Saleta, sobre «Educació social dels infants».

Dia 23.—Felip Barjau, sobre «L'obra revolucionària de la Cooperació».

Dia 1 de març. — Angela Graupera, sobre «Les dones cooperatistes i les dones burgeses».

Dia 8. — Rafael Campalans, sobre «L'obrer d'avui i l'obrer de demà».

Dia 15. — Manuel Serra i Moret, sobre «Economia Cooperativa i Economia burgesa».

Dia 22. — Joaquim Xirau, sobre «El futur d'una nova civilització».

Les conferències començaran a les deu de la vetlla i hi són convidats tots els nostres companys.

La Cooperació de Consum en l'Economia popular

(Acabament.)

e) — La Cooperació de Consum representa un sistema d'economia especial, oposat al règim capitalista.

Al començament del moviment social es troba el desig de capgirar el règim capitalista per a passar d'una manera sobtada del capitalisme a l'ordre socialista en l'economia. I, cosa curiosa, el moviment cooperatiu de consum ofereix la possibilitat de realitzar pas a pas aquest canvi somniat, dintre mateix del món capitalista i sense que calgui emprar, ni poc ni molt, la lluita de classes: solament pels mateixos mitjans de l'economia burgesa! Tot el secret sembla residir en aquest cas en un mètode que s'ha volgut considerar com a secundari: que aquests esforços d'organització de l'economia prenen el camí oposat al capitalisme. El capitalisme parteix del capital i de la producció, produeix per al mercat i el mercat subvén a les necessitats del consum; el sistema cooperatiu parteix del consum, organitza les necessitats i a tal fi reuneix el capital necessari, capital que en realitat no representa un capital, sinó simplement un suplement al consum que atén les necessitats subsegüents per mitjà de la producció. Aquesta diferència no pot considerar-se de poc valor ni apreciar-se com a secundària, car el camí exactament oposat no és pas mai el mateix camí! A més, el sistema cooperatiu es distingeix del capitalisme en què evita l'anarquia de la producció capitalista i moltes de les seves despeses, particularment les del reclam, i que en el seu interior no coneix crisis en el sistema de proveïment. Això també constitueix un contrast absolut amb el sistema capitalista. Si totes les altres formes cooperatives, per bé que tinguin per efecte una socialització parcial, se situen en el terreny propi del sistema econòmic capitalista, del sistema cooperatiu podem dir ben bé que per aquestes raons exposades, representa un sistema econòmic particular, fonamentalment diferent del sistema capitalista, i àdhuc oposat.

f) — La Cooperació de Consum crea una autoritat i una disciplina democràtica.

Ja en la seva joventut, el moviment social topa amb un obstacle gairebé infranquejable: ha de convertir en realitat no res menys que el taller autònom, i ha d'eliminar el poder de comanament del capital. Però no hi reïx pas. La direcció de la producció demana una autoritat i l'estructura democràtica de les cooperatives de consum s'esfondra, el més sovint dels casos, per manca d'autoritat en la direcció. Arriba un moment, però, que la producció cooperativa designa, després de les dificultats del començament, uns dirigents autoritaris,

pel DR. KARL RENNER

Del Partit Socialista austríac, Ex-Canceller d'Àustria, President de la Unió de Cooperatives de Consum austríaques.

l'autoritat dels quals prové del nomenament democràtic fet pels socis, car aquests darrers representen una col·lectivitat d'obrers davant una petita fracció d'ells, la que es troba ocupada en l'empresa cooperativa.

Tothom admetrà ben fàcilment, en aquest cas i en tot altre, que la col·lectivitat ha d'estar per damunt de la fracció, en poder i prestigi. És veritat que aquesta direcció exerceix un comanament, car sense això la producció en gran escala esdevé impossible, però sols a un esperit superficial pot semblar-li idèntic al comanament capitalista, quan és completament el contrari. La direcció capitalista d'una explotació és un apèndix de la propietat capitalista privada i de l'arbitrarietat dels amos; la direcció de l'explotació cooperativa és nomenada per la col·lectivitat democràtica dels cooperadors i la seva autoritat no prové pas dels drets del capital sobre aquells que no posseeixen res, sinó dels drets de la col·lectivitat de treballadors sobre aquesta fracció seva que la serveix. L'interès col·lectiu dels obrers supera l'interès que aquests mateixos obrers puguin sentir com a individus o com a grups. L'objecte de tota direcció és l'interès de la col·lectivitat obrera i no l'enriquiment d'alguns individus. La cooperativa de consum desenrotlla la forma jurídica en la qual ha esdevingut possible la reunió de la direcció d'explotació social, de l'autoritat i de la disciplina.

g) — La Cooperació de Consum contribueix al renovament de tota la vida social.

Aquests homes que han fundat les primeres cooperatives, no sols els Equitables Pioners de Rochdale, sinó també els prelluitadors de les Cooperatives de producció i de crèdit, han consagrat tota la passió de llur vida a la fundació i a la direcció de cooperatives, no sols a causa dels avantatges materials que poguessin aportar als individus, sinó també perquè s'havien promès una millora i un renovament de la societat humana. Tots ells eren o bé filàntrops, o reformadors, o socialistes, o utopistes, i tenien davant dels ulls les grans tasques futures de la humanitat. Les cooperatives no s'havien de limitar a ésser un mitjà de competència o de lluita de classe, car aquestes designacions sols corresponen a les dues fases negatives de llur desenrotllament. A un cert grau de llur evolució, llur valor positiu com a mitjà democràtic d'una nova creació de la societat, es revela i es justifica.

h) — La Cooperació de Consum realitza l'economia democràtica i evita la dictadura.

Malauradament, la història de l'esperit humà ens demostra prou bé que si arriba un dia que una idea s'obre pas, al mateix temps que ella, sorgeix al món la seva caricatura i el seu abús. La funció renovadora de la cooperació ha empès els comunistes, a Rússia, a apoderar-se de l'organització cooperativa russa després de llur victòria i de l'establiment de la dictadura, a incloure-la dins llur sistema de dictadura econòmica i a convertir-la, d'aquesta manera, de dalt estant, en «comunitats de consum». L'assaig ha fracassat i les associacions lliures han estat restablertes, àdhuc a Rússia. Però precisament aquest cas especial revela el contrast radical entre les dues interpretacions del desenrotllament econòmic del futur.

Aquestes dues interpretacions són presentades conjuntament en els escrits i els ensenyaments dels socialistes i dels utopistes del passat, sense assenyalar llur diferència: Reorganització de la societat humana des de dalt, com una col·lectivitat de forces dominades per la intel·ligència. Reconstrucció des de baix pel poble desvetllat a la consciència del seu valor. Socialisme autoritari i dictatorial o socialisme lliure i democràtic.

¿És que, per ventura, una subordinació en la mesura reivindicada pels comunistes és realment l'única manera d'organitzar l'economia col·lectiva? Ha estat provat que no és ni necessària, ni apropiada, ni particularment agradable. Durant vuitanta anys hem vist en el moviment cooperatiu un desenrotllament orgànic vers la comunitat social, que parteix de la llibertat de l'individu, del respecte d'una certa esfera de la vida individual i que no té necessitat, en cap dels graus del seu desenrotllament, de comanaments i de decrets coercitius, i que tanmateix reapropia la plus valua a la classe obrera.

En la lluita espiritual entre el socialisme autoritari i el democràtic, entre el socialisme dictatorial i el lliure, les cooperatives tenen la capacitat preciosa de servir de testimonis vivents de la possibilitat de la justesa, del valor actual i de la importància futura del socialisme lliure i democràtic contra el comunisme dictatorial exercit per mesures coercitives.

Admetem que sigui preferible deixar a l'Estat, a les Regions i als Municipis la cura de subvenir diverses necessitats de l'existència: gas, electricitat, aigua, etc. Però la Cooperació lliure demana igualment el seu lloc, insisteix sobre el dret històric que ha adquirit i demana que l'Estat i la Societat reconguin el seu treball actual i la seva missió futura.

Informacions socials i econòmiques

El problema de l'atur forçós

La setmana de les 40 hores

Els dies 7 i 8 de desembre s'ha reunit a l'Oficina Internacional de Treball, a Ginebra, la Comissió instituída per a l'estudi del problema de l'atur forçós.

El Director de l'Oficina, senyor Albert Thomas, anuncià a la Comissió que havia preparat un informe que havia de servir de base als debats. Aquest informe fou examinat per la Comissió.

El membre patronal, senyor Olivetti, digué que la qüestió era molt complexa i que abans de prendre una decisió sobre la setmana de 40 hores, calia saber quina és la durada efectiva del treball en els diferents països.

El membre patronal, senyor Lambert-Ribot, declarà que en l'informe de l'Oficina trobava a mancar un major nombre d'opinions en pro que en contra de la setmana de 40 hores. El membre obrer, senyor Jouhaux recordà que la setmana de 40 hores estava reclamada unànimement per totes les organitzacions sindicals i combaté els arguments exposats pels patrons, afegint que els obrers acceptaven l'informe de l'Oficina, no perquè satisfaci unilateralment les reivindicacions obreres, sinó perquè demostra que hi ha possibilitat d'atenuar la crisi de l'atur forçós.

L'obrer anglès, senyor Hayday, digué que la tendència general en la indústria era la reducció de les hores de treball i que, davant de les lluites duaneres que s'entaulen arreu, cal obrar ràpidament per tal de trobar una solució.

El representant del Govern alemany, senyor Sitzler, informà que a Alemanya eren moltes les mesures legislatives i administratives preses per a la reducció de la jornada de treball i que aquesta reducció seria fàcilment aplicable si fos acompanyada d'una reducció dels salaris, cosa que no és possible, car el nivell dels salaris ja és molt baix.

Després de contestar les observacions fetes per diversos oradors, el senyor Albert Thomas explicà que l'informe s'atena a la decisió del Consell d'Administració. Per altra banda, declarà que, després d'haver estudiat detingudament la qüestió, havia arribat a la conclusió que la setmana de 40 hores respon a tres idees: una millor distribució del treball entre la mà d'obra, respectar la bona marxa de les empreses i assegurar a cada treballador un salari suficient. De totes maneres, el director desitjaria conèixer les indicacions precises dels patrons i si és possible arribar a un acord entre els diferents països, amb modalitats i elasticitat segons les categories d'indústries.

Abans d'abordar el problema de la durada amb la seva relació amb l'atur forçós, el membre patronal, senyor Lambert-Ribot, declarà que estava d'acord amb les suggerències del Director de l'Oficina Internacional de Treball pel que fa a la reducció de les hores extraordinàries i que en aquest sentit la indústria metallúrgica havia recomanat l'adopció del «short time» com a mesura per a disminuir el nombre de parats. En canvi, va fer algunes objeccions a la millor distribució del treball i per altra part, es mostrà escèptic amb relació als acords internacionals. En el mateix sentit s'expressà el senyor Cort van der Linden, membre patronal holandès.

El senyor Jouhaux respongué a les observacions dels representants patronals declarant que no hi ha impossibilitats pràctiques, sinó que solament cal una organització. Opina que és possible donar teina a un gran nombre de parats si s'arriba a generalitzar la setmana de 40 hores i que els acords internacionals en la matèria responen al principi de l'economia organitzada, cosa que ja és inevitable perquè està en l'evolució de la forma industrial.

El senyor Olivetti lamenta que l'Oficina Internacional de Treball no hagi donat més

referències sobre el que passa a Itàlia, on s'ha procedit a la disminució de la jornada de treball per tal d'evitar l'acomiadament d'obres i basant-se en la declaració del senyor Sitzler, creu que és inútil substituir la tendència espontània d'algunes indústries per una mesura coercitiva i per tant, combat la idea d'una disposició legislativa internacional.

El senyor Vogel, patró alemany, assenyala la flexibilitat de les mesures legislatives del seu país i el senyor Leggett, representant del Govern britànic exposa les dificultats de la Gran Bretanya en el moment present de la crisi.

Per últim, el senyor Müller, obrer alemany, declara que la documentació reunida per l'Oficina Internacional de Treball justifica plenament la reivindicació obrera de la setmana de 40 hores.

Després d'algunes indicacions del senyor Albert Thomas per a la continuació dels treballs, es declara clausurada la reunió de la Comissió.

La resolució adoptada i que ha d'ésser sotmesa al Consell d'Administració, no serà definitiva fins després d'haver estat examinada pel dit Consell, però el text conté les següents consideracions i suggerències.

Reconeixent que la solució no depèn únicament de les mesures econòmiques, financeres i polítiques, la Comissió insisteix prop dels Governos per tal que nacionalment o per les institucions internacionals, es continuï amb la major energia l'acció empresa contra l'atur forçós.

D'acord amb decisions del Consell que autoritzava el director per a convocar la Comissió, aquesta s'ocupà particularment de la possibilitat d'arribar a una millor reglamentació del treball, per via d'acords internacionals, ja sigui generals o bé per indústries.

La Comissió comprova que, en molts països, s'han pres mesures d'una manera espontània per tal de mantenir empleat el major nombre d'obres possible a desgrat de la reducció de la producció, i recomana que aquestes mesures siguin posades en pràctica. En les presents condicions, la Comissió opina que els convenis internacionals sobre durada del treball han d'ésser ratificats per tal que llurs principis, aplicats universalment, constitueixin la base de les modificacions previstes. Les hores extraordinàries han d'ésser suprimides. Cal disminuir la jornada individual de treball abans de procedir al llicenciament. Aquesta disminució pot ésser en les hores o en el nombre de dies de la setmana. Per tal d'atenuar la reducció eventual dels guanys setmanals de l'obrer, la Comissió assenyala que, en certs països, s'han pres mesures per tal de compensar aquesta reducció i recorda que alguns Estats han suggerit acords provisionals sobre la durada del treball en certes indústries, per la qual cosa prega al Director de l'Oficina Internacional de Treball que estudiï aquesta suggerència per si hi ha lloc a convocar una reunió sobre aquest punt. La Comissió prengué nota de la reivindicació obrera a favor de la setmana de 40 hores així com de l'opinió de certs industrials sobre la possibilitat de reduir la jornada de treball en les indústries en què els progressos tècnics han estat considerables.

Per últim, la Comissió invita la O. I. T. a seguir atentament l'estudi d'aquesta qüestió per tal de sotmetre-la ulteriorment al Consell.

Ha de cessar la deflació

Quan el diner circula en gran profusió, el seu valor baixa i en conseqüència, els preus de les mercaderies, regulats com estan pel valor del diner, de l'or, pugen. Això és la inflació. Quan, al contrari, el diner no circula i està reclòs en les caixes

dels banes, el seu poder d'adquisició augmenta i paral·lelament baixen els preus de les mercaderies. Això és la deflació, que ara estem patint amb totes les seves terribles conseqüències, com són paràlització dels negocis, tancament de fàbriques, atur forçós, etc.

En la seva darrera memòria trimestral, l'«Institut für Konjunkturforschung» d'Alemanya arriba a la conclusió que cal posar un terme a la deflació. El poder de compra de l'or ha doblat d'ençà 1925 i arriba a ésser més elevat que en 1913. En comptes d'acumular capitals que puguin servir de base a un nou període de desenvolupament econòmic, les fonts mundials de crèdit es troben avui exhaurides com a conseqüència de la contracció general que ha tingut lloc aquests darrers dos anys. L'Institut dedueix d'això que el món està amenaçat d'una crisi financera, això és, d'una fase del cicle de negocis que habitualment condueix a un període de liquidacions i que avui dia exigeix una solució. La continuació de les restriccions del crèdit accentuaria novament les tendències que, al cap i a la fi, són responsables de la crisi financera, és a dir, la baixa dels preus de les mercaderies i de les garanties. Tenint en compte que la crisi del crèdit està subjecte a condicions psicològiques, la conversió dels deutes internacionals a curt terme en deutes a llarg terme aportaria una certa millora en la situació. Però, si la baixa dels preus continua, la tensió no cedirà amb aquest sol mitjà. Els països creditors que han mantingut el patró-or han de prendre ara la iniciativa car ells són els únics financerament independents.

Cal, en resum, que aquests països, com França, Holanda, Suècia, que gaudeixen d'una posició econòmica relativament bona, obrin la font de llur crèdit i ajudin els països deutors a refer llur posició, fet que comportarà un restabliment de l'economia mundial.

Els efectes de la racionalització

Els efectes que produeix la racionalització del treball en les indústries, tan discutits actualment a causa de la persistent crisi e-

conòmica, són exposats clarament en una sèrie d'estudis que acaba de publicar l'Oficina Internacional de Treball.

En ells es veu, per exemple, que en els casos analitzats, el rendiment del treball ha augmentat del 10 al 40 per 100 per la selecció professional; del 27 al 200 per 100 gràcies als nous mètodes de formació dels treballadors; del 20 al 700 per 100 per la racionalització dels moviments; del 40 al 260 per 100 pel treball a la cadena; del 15 al 300 per 100 gràcies als estímuls de remuneració i del 2.8 al 33 per 100 per l'establiment de pauses en el treball. Pel que fa als procediments relatius als factors materials, s'han registrat augments de rendiment d'un 60 per 100 per la millor instal·lació dels locals; del 30 al 44 per 100 per la millor disposició dels llocs de treball i del 36 al 159 per 100 pel perfeccionament del material.

Si es té en compte l'acció de la racionalització general, s'observa que a Alemanya, l'augment del rendiment de 1925 a 1928, ha estat del 16 al 100 per 100 segons les indústries; a Àustria, de 1924 a 1927 fou del 27 al 78 per 100; als Estats Units el rendiment mitjà per obrer en sis anys, en les quatre principals branques de l'activitat nacional (agricultura, mines, manufactures, ferrocarrils) ha augmentat en un 27 per 100; a la Gran Bretanya, en un grup de 10 indústries, de 1924 a 1930, l'augment de la producció fou de 11 per 100 amb una disminució del total de treballadors ocupats del 8 per 100.

En les mines d'hulla, la racionalització ha produït els augments de rendiment següents per als obrers de l'interior: a Alemanya, de 1913 a 1929, 34 per 100; a Holanda, de 1925 a 1928, 54.5 per 100; a Bèlgica, de 1913 a 1929, 16 per 100.

¿I quins han estat els efectes socials de la racionalització, manejada cegament pel capitalisme? Milers d'obres sense feina, augment desproporcionat de la producció, barreres duaneres, misèria. Quina cruel paradoxa que un sistema científic que podria augmentar el benestar del món, representi, ens mans del capitalisme, una de les causes de la seva misèria!

Les coses de la F. A. I.

El míting que dijous passat, dia 7, havia de celebrar-se a Badalona organitzat pels companys d'aquella ciutat no pogué celebrar-se perquè al precís moment que es disposà a parlar el nostre company Bernat Bonet, una imposant xiulada amb crits de «Viva la Fai» sorprenent la bona fe dels concurrents a dit acte i a la dels mateixos companys de la U. S. C. que lluny d'esperar-se semblant espectacle no havien previst cap d'aquestes possibles gestes, ja que sempre havíem entès que solament aquests espectacles els donaven certs energúmens a les ordres de qualques governadors reaccionaris. D'ara endavant, però, tindrem en compte els procediments que segueixen certs elements que dient-se *libertaris* fan de bons deixebles de sant Ignasi de Loyola, molt al revés nostre que preferim donar per suspès l'acte que recórrer a la força, tenint sempre en compte que les idees no les aturaran els de la «Fai» per més procediments jesuítics i antiliberals que emprin.

Cal fer notar que un dels elements que es distingiren més amb la seva actitud pertorbadora fou el director del setmanari faista «La Colmena Obrera», individu que sempre s'ha distingit per emprar procediments de violència i que pràcticament és un de

tants faistes que es casen i bategen els fills per l'Església.

El dia següent al de la celebració del míting fou atropellat per uns desconeguts, quan anava al treball, Daniel Zumaquero, soci de la U. S. C. de Badalona, el qual fou conduït al dispensari.

Mentre d'aquestes coses en prenem nota, assabentem als obrers de Catalunya, que ultra els burgesos de procediments faistes tenen un enemic a batre i aquest no és ni anarquista, ni comunista ni té cap ideologia sentida amb passió, puix que la conducta i el prestigi moral dels seus actes no els interessa per res, i solament els mou l'instint salvàtic d'uns allucinat que ratllen a la ximpleria.

Justícia Social

Correu Administratiu

J. Roda, de Llagostera. Rebut gir de 10'80 ptes.

Dels articles firmats són responsables llurs autors.

El nostre materialisme

Com més avança el món, com més els secrets de la natura que se'ns presenten de faísó misteriosa, deixen el mantell de fantasia i els podem ordenar i estudiar amb el fi de poder-ne treure un raonament que respongui a la nostra manera de veure les coses, més i més sento un enorme plany, un descoratjament que a voltes pren proporcions gegantines, davant dels fets que se succeeixen en els homes.

Fent un estudi conscient de tot allò que ens volta, cercant per tots els mitjans possibles al nostre abast la màxima perfecció, hom pot veure d'una manera clara i concisa, que en el camp on els homes treballen en més seguretat, és aquell en què totes les accions i totes les transformacions i evolucions hom les pot mesurar d'una manera més o menys perfecta i relacionar-les les unes amb les altres, donant origen al camp de l'exactitud o en termes més genèrics: al camp de la matemàtica.

Partint d'aquesta base, he sentit —en uns moments de follia idealista— la necessitat de poder mesurar el sentiment dels homes, la quantitat enorme d'odis i baixes passions que tanquen dins la carcassa semi-permeable de llur educació burgesa; que tan sols deixen sortir a l'exterior aquelles coses creades de bell antuvi per llurs antecessors, com a coses boniques i que responen a llur bondat ben entesa, amagant en el si de llurs ànimes totes les nafres d'uns instints mal continguts. Si això fos possible, quin desengany se'n duria la humanitat de tota aquesta genteta, que entre ells es diuen savis, salvadors del món, únics representants de la bondat sobre la terra, pastors i no sé quantes coses, essent tan poc escrupolosos que no es donen compte que el nomenar-se pastors pressuposa l'existència de bens i insulten els qui els segueixen.

Aquests mots m'han estat suggerits, arran del caire que pren la reacció dretista i burgesa, que s'ha decidit lluitar contra allò que ells —pobres ànimes de capellanes— anomenen materialisme i que per nosaltres és l'afany d'emancipació dels homes que treballen, d'aquests homes que amb llurs mans o amb llurs cervells són els que han creat tot el procés de l'economia i donant-se compte de llur importantíssim paper en el món — s'han decidit a començar a exterminar totes les legions de paràsits que pullulen per arreu; tasca feixuga, però no impossible.

Com es pot veure, doncs, entenen per materialisme el condemnar la vagància. Això fa que pertot arreu, en les tribunes, per mitjà de la premsa i àdhuc en algunes càtedres—encara que trist això sigui — s'han posat en peu de guerra cridant i clamant com uns esperitats, contra la tragèdia que s'apropa, la del materialisme a ultrança. Com si fora d'ells finis el camp de les idealitats. Volen fer creure a la gent—que cada dia se'ls escolta menys —que un manyà, un fuster, un paleta, un enginyer, un home qualsevol no pot sentir cap ideal perquè això tan sols està reservat a ells, que no són capaços de fer, el que fa un manyà, fuster, etc.

I és que, pobrets, amb llur bondat, voldrien seguir tenint com fins ara, el monopoli del pensament i això... malgrat totes llurs arts i manyes no ho assoliran pas, no hi ha perill; encara que diguin que nosaltres som uns desventurats, uns esclaus de la matèria i... oh! paradoxa si seguim pas a pas llurs pre-
ques, resulta que sols una qüestió de tàctica separa la concepció burgesa (i clerical, com se suposa) i la socialista. La diferència està només en què nosaltres volem que sigui un fet a la Terra aquella igualtat, aquell amor i aquella pau infinita entre tots els homes que ells prediquen i diuen que existeix en cert lloc que n'anomenen Cel, on—també segons les seves teories—s'hi va a parar després d'haver lliurat la vida a Déu... i els diners a ells.

ques, resulta que sols una qüestió de tàctica separa la concepció burgesa (i clerical, com se suposa) i la socialista. La diferència està només en què nosaltres volem que sigui un fet a la Terra aquella igualtat, aquell amor i aquella pau infinita entre tots els homes que ells prediquen i diuen que existeix en cert lloc que n'anomenen Cel, on—també segons les seves teories—s'hi va a parar després d'haver lliurat la vida a Déu... i els diners a ells.

Ara els pregunto, doncs: ¿per què ens combateu tant? ¿per què ens dieu fariseus i ànimes condemnades, si no volem fer més que avançar-vos a les vostres finalitats; si només treballlem perquè un dia aquí a la terra hi hagi la igualtat, que segons vosaltres existeix en la casa de Déu? ¿És que per ventura aquell home que es digué Crist—aquell que ens presenteu a la vostra manera—no va predicar la igualtat a la Terra?

Com podeu veure, doncs, el nostre materialisme és funció del vostre idealisme.

TOMÀS AMAT

Dilluns vinent, dia 18, la Secció del Districte VIII de la U. S. C. inaugura el

DISPENSARI MEDIC

que podran utilitzar gratuïtament tots els socis de la U. S. C. mitjançant la presentació del carnet d'afiliat.

Els no socis satisfaran la quantitat de 0'50 ptes. per visita.

Dr. C. ROFES	Medicina i Cirurgia.	Dilluns Divendres	6 a 7 tar.
Dr. L. MIRA	Nervis	Divendres	11 a 12 m.
Dr. A. CAMPRODÓN	Infància	Dimarts	6 a 7 tar.
Dr. LL. MUNTANÉ	Vies urinàries i Pell.	Dilluns Dissabte	8 a 9 tar.
Dr. R. MUSTEROS	Medicina i Cirurgia.	Dijous	6 a 7 tar.
Dr. LL. GRAU	Pell i Vies urinàries.	Dimecres	7 a 8 tar.
Na JOSEFA BOIRA	Parts	Dimarts Divendres	7 a 8 tar.

Tema d'Economia Política

DE LA VELOCITAT

II

Per a una velocitat doble, quatre vegades més de treball, per una velocitat triple, nou vegades més de treball: aquestes relacions són teòriques. Un home d'ofici us dirà que, de fet, la despesa de treball creix segons una llei molt més severa, així que es vol augmentar la velocitat: és que cal tenir en compte els fregaments, les topades, les dislocacions. Un tren ràpid passant sobre l'agulla i batent la via amb els seus pesats vagons, pot ja il·lustrar-vos sobre aquest punt; però l'avió és mes eloqüent encara pel terrible soroll que fa. No oblidem els vaixells, els quals, a força de velocitat, aixafen llur part davantera i deformen tota llur carcassa.

Això és bell, hi convinc. L'enginyer està boig d'orgull i el pilot també. Admeto aquests jocs. Som al circ i aplaudeixo. Em sento orgullós de pertànyer a aquesta espècie audaç. Però l'home no es troba pas en una situació que li permeti jugar sempre. Cal passar comptes d'aquests treballs follament prodigats, cal calcular el resultat. Un home guanya tres dies en la travessia de l'Atlàntic. ¿On és el resultat? ¿Tres dies més de treball al camp o a la fàbrica? Cap magia pot omplir de treball aquests tres dies fins a fer-los pagar la velocitat. El que enganya ací és que el viatger que s'afanya guanyarà sobre el seu competidor; però aquest guany no és un augment de riquesa sinó un desplaçament de riquesa. Leviatan, el gran ésser (1), s'empobreix com més de pressa va. Aquesta és la proposició que d'ençà un bon nombre d'anys

vinc oferint a les reflexions dels polítics. Però, no piquen: ells només piquen en els grossos volums a favor o contra Marx, i joestic ben segur que en l'anàlisi de Marx trobaríem el punt on aquesta idea encaixaria amb tota naturalitat. Però la política no és el meu ofici.

Jo em limito a remarcar que les pedres d'una casa no arriben amb l'express i que no les aixequen enlair amb la velocitat dels projectils; certament, ho podrien fer-ho, però se'n guarden prou. Les pedres arriben per la canal i tirades per dos rucs; són aixecades a petita velocitat i la casa, un cop acabada, no és pas ni menys sòlida ni menys útil. Em direu que anant més de pressa, es tindria quatre cases en lloc d'una. Bé. Però, la despesa, en dies de treball, seria, almenys, setze vegades més gran. Hi hauria una part important del treball consumit que no es trobaria en el resultat; la velocitat hauria engolit hores de treball en pura pèrdua. Jo no compto els beneficis d'aquell que arriba abans que l'altre; jo compto els béns reals comparant-los amb els treballs reals. I em sembla que si Leviatan, el gran ésser, produeix menys bens reals amb un mateix treball, s'empobreix.

Heus ací, al meu judici, una de les raons que fan que el foc de la competència, l'embriaguesa de la velocitat, l'activitat redoblada i els admirables beneficis dels millors corredors, condueixen, a fi de comptes, a un estat de pobresa general, la qual comença a ésser advertida, després d'un admirable joc de mans que multiplica els signes i els canvis de sig-

Salutació a Bernstein

Cal, Eduard Bernstein, que et saludem fervorosament, ara que acabes de traspasar la llinda del 81° any de la teva existència. La nostra salutació, amb prou feines arribarà a la teva oïda, però nosaltres ens gaudim saludant en tu el mestre venerable del Socialisme, el vell lluitador que malda, en mig de la incomprensió general, per infondre a la Social-democràcia alemanya aquelles idees que en feren un dia la capdavantera del Socialisme Internacional.

Tu deus veure avui millor que ningú, amb aquesta lucidesa tan teva, oom els odis i les lluites dels nostres adversaris, com les oris i els defalliments dels nostres amos, seran superats amb esoreix per l'ascensió continua del poble vers formes de convivència més justes i més lliures que les d'avui dia.

I a desgrat de l'ambient gens propici que ens envolta, te'n vas anant confortat amb la seguretat que tots aquells que hem escoltat el teu humà Socialisme, seguirem el teu gran exemple de lluitador i apressarem amb totes les nostres forces el moment d'aquell gran assoliment.

Salut, Eduard Bernstein!

LA COOPERACIÓ INTERNACIONAL

(Continuació de la pàgina 6)

rò, si prediquen la cooperació és per a mantenir el present sistema econòmic d'empresa capitalista enlloc de voler-lo substituir com nosaltres per aquesta Cooperació popular que només ha de servir i satisfer les necessitats humanes.

Forts en la nostra causa, poderosos per la nostra llealtat, defensem un gran ideal i fem triomfar la Cooperació econòmica internacional que ens portarà la pau universal i un millor nivell de vida per a tots. A. C. I.

Secció del Districte VIII

Es convoca als socis de la Secció a la Assemblea general ordinària que tindrà lloc el proper dissabte dia 16, a les 10 de la nit, en l'estatge social carrer de Montseny, 35

nes. I si això és veritat, els raonaments dels polítics — parlo dels veritables, d'aquells que es preocupen del bé públic — seran molt diferents dels d'ara. Car ells diuen: «El capitalisme produeix molt bé, però reparaix molt malament; es tracta de produir pels mateixos mètodes, i de repartir millor: heus ací el remei de la misèria».

I posen en marxa nua producció que ronca com l'avió. Més si, al contrari, hi ha un punt de velocitat on l'home comença a perdre, i si el bell joc de les màquines condueix a una prodigalitat sense compensació, la massa no ha d'agafar solament les eines del capitalisme i fer-les moure a tota velocitat en interès de tots, sinó que més aviat ha de fer els seus comptes per tal de no arruinar-se tot treballant.

ALAIN

(1) Nom que el filòsof anglès Hobbes donà a la Democràcia que lluita. (N. d. T.)